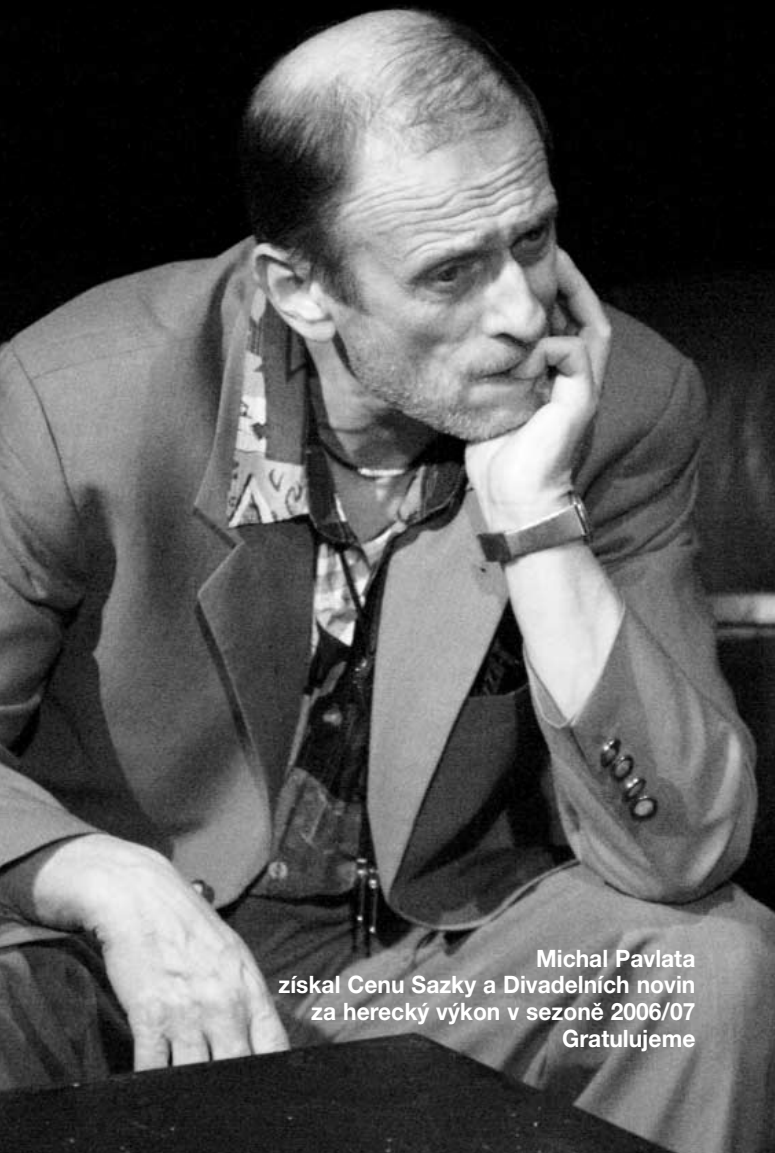

Činoherní čtení

Ve Smečkách 26, Praha 1

LISTOPAD 2007

Michal Pavlata
získal Cenu Sazky a Divadelních novin
za herecký výkon v sezoně 2006/07
Gratulujeme

MICHAL PAVLATA

obdržel za roli **Waltera Cola, zvaného Teach** v Mametově *Americkém bizonovi* **Cenu Sazky a Divadelních novin** za nejlepší herecký výkon v sezoně 2006/07 bez ohledu na žánr.

Inscenaci režíroval Ondřej Sokol, Dona Dubrowa hraje Petr Nárožný, Boba Marek Taclík.

(...) Donův suterénní krámk je tak jakýmsi groteskním mikrosvětlem, který s nadsázkou zrcadlí (aniž by to ovšem autor nebo inscenátoři explicitně zdůrazňovali) „velký svět nahore“ se vším jeho sklonem k velkohubosti, sebeklamu a s přehlížením špíny před vlastním prahem.(...) Donův přítel Teach, jehož hraje **Michal Pavlata**, se naopak ze všech sil stylizuje do postavy úspěšného, tvrdého profesionála, který má přirozenou autoritu, ví co chce a umí toho dosáhnout. Realita je ovšem s touto stylizací v přímém protikladu: levně vyhlížející světlé sako, u kterého si hned při příchodu na scénu utrhne kapsu, barevná košile na rozhalenku, mokasíny, mobil u pasu. Teach v celém průběhu hry střídá sebevědomé proslavy s pomluvkami, lichocením Donovi s nesmyslnými vzteklymi výbuchy. Coby chodící karikatura úspěšného muže „v nejlepších letech“ je tím ubožejší, čím méně je schopen si svoji nedostatečnost přiznat. Jeho frustrovaná neschopnost však neznamená, že se nemůže stát skutečnou ničivou silou – což ostatně v závěru názorně předvede. (...)

Vladimír Mikulka, *Američané v Praze aneb o hraní a přenášení*, SAD 1/2007

Teach: ***Já jen říkám, že byznys je byznys a zábava je zábava a nemá se to míchat.***

Michal Pavlata (*1945) absolvoval 1967 DAMU. Byl členem Divadla Jaroslava Průchy Kladno – Mladá Boleslav, 1970 až 1991 členem Divadla E. F. Buriana. Po třech sezonách v Městských divadlech pražských nastoupil v listopadu 1994 do Činoherního klubu. Na jevišti ČK stál již v roce 1968 jako Mike ve hře Edwarda Bonda *Spasení*, kterou režíroval Ladislav Smoček.

V inscenaci Jiřího Menzela *Bez roucha* převzal po Petru Čepkovi roli Lloyda Dallase, hrál Komisaře v Molièrově *Lakomci*, Bazíliu v Beaumarchaisově *Figarově svatbě*, chalupníka Víta Loužu v Kleistově *Rozbítém džbánu*, arménského státníka Ligonese v *Králi nekráli* alžbětinských autorů Beaumonta a Fletchera, komorníka Paola v Goldonihovi *Letním bytě*. V roce 2000 měl premiéru v roli Huga ve Smočkově hře *Jednou k ránu*.

V současném repertoáru Činoherního klubu hraje v režii Ladislava Smočka Václava v *Podivném odpoledni Dr. Zvonka Burkeho*, rolníka Františka Kudrnu ve Štolbově *Vodním družstvu*, Dr. Nekvindu ve Štechově *Deskovém statku* a soudce Marca Miliottiho v Chiarellihovi *Masce a tváři*.

S režisérem Ondřejem Sokolem spolupracoval na rolích Otce Welshe v McDonaghově *Osířelém západu* (který získal Cenu Alfréda Radoka jako Hra roku 2002), vyšetřovatele Tupolského v *Panu Polštáři* (širší nominace na Cenu Thálie), Teache v Mametově hře *Americký bizon* (taktéž širší nominace na Cenu Thálie). V září 2007 se představil jako starý Mahon v Syngově *Hrdinovi západu*.

Už přes deset let mě tady odnaučují návyky, které jsem získal na jiných českých jevištích. Vždy mě zaplaví pocit radosti, když jdu ulicí Ve Smečkách a vidím nad vchodem domu číslo 26 nápis Činoherní klub. A já v něm dnes večer hraju. Neuvěřitelné! Za všechno to málo, co umím, vděčím Činoherákům.

Michal Pavlata

MARIÁN LABUDA

S Mariánem Labudou jsme zavzpomínali na zájezd Divadla na korze v Činoherním klubu v roce 1970, kdy v inscenaci N. V. Gogola *Ženitba* v režii Miloše Pietora hrál Podkolesina. Bylo to první setkání s jevištěm ČK a vůbec první setkání Divadla na korze s divadelní Prahou. Krátce na to Divadlo na korze zakázali.

N. V. Gogol: *Ženitba* (se Stanem Dančiakem, Divadlo na korze, 1969)

Mariáne, mohli bychom náš rozhovor otevřít historkou, která se váže k Vašemu prvnímu vystoupení v Činoherním klubu?

Před představením nám chodili hlásit do šatny: „*Tam je Otomar Krejča, tam je ...*“ nebudem tu všetkých menovať lebo skoro celá divadelná Praha sa dostala na to predstavenie a ja som dostával čím ďalej väčšiu trému. – Mimochodom, včera som sa tu bol pozrieť na premiéru *Hrdiny západu* a uvedomil som si, že ja tu budem mať premiéru. Dva mesiace pred premiérou som takú hroznú trému ešte nemal. – Na začiatku *Ženby* ja ako Podkolesin ležim na posteli. Z nervozity hrám všetkými farbami sveta a už som na poslednú chvíľu pred vyťahnutím opony nestačil vybehnúť – lebo ja som ako mladý herec musel všetko vyzvracať. Trávil som pred premiérou na záchode dve hodiny, kým som do poslednej kvapky zo seba nedostal všetko. Taký čistý, panenský som mal zvyk chodiť na premiérach na javisko. – Tak som si trochu pod ten vankúšik grcol, rýchlo to zakryl a už išla hore opona. To predstavenie začína tak, že ja šmátram po uhorke pod tou posteľou, namiesto zavarovačky strčím ruku do nočníka, keď zistím, že to nie sú uhorky, tak si iba potrasím ruky a zase hľadám, až trafím na tie uhorky... Tak takto to začalo. Predstavenie malo úspech a po skončení za mnou prišiel pán Hálek: „*Pane Labudo, to bylo úžasný. Mně ten začátek zaujal, jak jste přecházel téma barvama, vy jste byl žlutěj, červeněj, modrej, zeleněj, bílej. Prosim vás, jak jste to dokázal?*“ Ja neviem, čo ma to napadlo a dodnes ma to mrzí, že som takto zaviedol takého milého človeka, ako je pán Hálek. Hovorím: „*Víte, pane*

Hálku, to si musíte tady na zápestí takto prekladať ako na kytáře, túto je modrá, túto bílá...“ A ako potom pokračoval večierok, ako se popíjalo, tak som videl pana Hála u zrkadla, ako to skúša. To bolo pre mňa veľké víťazstvo.

Obě divadla projevovala zájem o ruskou dramatickou literaturu druhé poloviny 19. století. Co v ní bylo tak dráždivého?

My sme boli Rusi. To naše divadielko, čo sme mali, vyrástlo na takých veľkých učiteľoch ako je N. V. Gogol, A. P. Čechov. Cez ruskú klasiku a dnes už môžem povedať aj ces klasické hry Sławomira Mrożka sme sa mohli najlepšie vyjadrovať. Zaujímavé je, že tak isto naši kolegovia herci v Činohernom klube tu nachádzali také ozvláštnenie a vzrušenie. Možno, že sme žili v ruskom systéme, tak sme sa mu takto odplácali, že sme po svojom inscenovali ruskú klasiku a cez ňu reprezentovali celý sovietský blok.

Režisérem Martinem Čičvákem jste byl nyní v Činoherním klubu obsazen do role Šabelského v Čechovově Ivanovovi. S jakými pocity?

Je to taký pekný oblúk. Svojim spôsobom som už na penzii a nesmierne si vážim túto ponuku. Vždy keď v Prahe hrám, spomínam si na kolegov, ktorí už odišli. Ako Jirka Hrzán. Stačí mi pozrieť hore a nad tým javiskom lietajú moji priatelia. U nich budem hľadať pomoc. To je pekné na Činohernom klube, že ma s ním zo všetkých pražských divadiel poja najväčšie spomienky a ak som bol niekedy slávny na divadle, tak to bola sláva, ktorú som zažil tu pri našom hostovaní s *Ženbou*, *Čakaním na Godota* a s Mrożkovým *Na šírom mori*. Tu sa aj stalo, od vtedy si dávam bacha, že som sa po predstavení ráno po štvrtej pri barovom pulte opýtal režiséra Pietora: „*Miloš, ja neviem, čo môže ešte prísť, čo môže byť viac, ako tu sme dosiahli?*“ No človek to nesmie takto nahlas povedať. Pretože potom prišlo rozpustenie Divadla na korze, spolupráca s operetou, zo spevohrou a tak ďalej. Dvadsať rokov v normalizácii. Možno že nie kvôli okupácii Rusov, ale že som to nahlas vyslovil, som si to odpykal. A teraz sa to budem snažiť na tomto predstavení nejako napraviť.

Listopad 1989 – Činoherní klub

Chcel by som, aby to hosťovanie pokračovalo, lebo môj sen je, aby som tu zažil to, čo pán Očásek, ktorý tu hrál Firsu vo *Višňovom sade*. Keby aj mňa tu reálne niekedy zavreli, a ja by som sa niekde motal v zákulisí, s dvojkou vína v ruke, a keď by som sa spamätal, divadlo by bolo zavreté. Takto by som aj ja chcel nenápadne vycúvať a skončiť.

A jak probíhají zkoušky na Ivanova?

Našiel som tu tvorivý kolektív, je tu veľa hostí, sme tu z národov rôznych, hoci všetci za jedno chceme sa biť. Aj dnes sa vytvorila taká atmosféra, že sa pomaličky dostávame do súhry, kolegovia si zvykajú na mňa a ja si zvykám na nich. Ja mám teóriu, že hostovanie je najlepšie. To poznáme zo súkromia: keď príde hosť, jednak on sa musí slušne chovať, potom aj tí domáci sa k nemu slušne chovajú, síce sú radi potom, keď odíde, ale dodržiava sa etiketa a to pôsobí veľmi tvorivo pre každého zo zúčastnených, aj pre hosťa, aj pre súbor. Toto si vážim a budem sa tešiť, ale zároveň aj prežívať veľký strach, aby som dôveru, ktorú som dostal, nesklamal, a aby nám to vyšlo a aby ľudia z toho mali zážitok. Aby to nebolo márne.

Děkujeme za rozhovor (rap)

PS. Nakladatelství Achát vydalo v roce 1997 knihu Zuzany Sílové *Marián Labuda / Role a duše*.

Premiéry

Anton Pavlovič Čechov

IVANOV

„Mladí lidé, hlavu vzhůru!“

Překlad: **Leoš Suchařípa** / Režie: **Martin Čičvák**

Dramaturgie: **Roman Císař**

Scéna: **Tom Ciller** / Kostýmy: **Marija Havran**

Hrají: **Matěj Dadák** nebo **Jan Hájek**, **Dana Černá**, **Marián Labuda**, **Vladimír Kratina**, **Lenka Skopalová**, **Magdaléna Borová** nebo **Helena Dvořáková**, **Milan Mikulčík**, **Radek Holub**, **Lada Jelínková**, **Otmar Brancuzský**, **Jana Břežková**, **Václav Neužil** nebo **Petr Bláha** a další.

Premiéra 1. a 2. listopadu 2007

Je to překvapivé? Po třicítce dělat Ivanova? Kdo se ptal?

Martin Čičvák

O *Ivanovovi* se často říká, že hlavní postava hry trpí nemocí vůle. A také, že Čechov, znechucen politickou situací, přesunul svůj zájem do morální sféry. Podobně jako v jiných hrách, ani v *Ivanovovi* nikomu nenadržuje: „... nevytvořil jsem ani jednoho zlosyna, ani jednoho anděla (i když jsem se nevyvaroval šašků), nikoho jsem neobvinil, nikoho neospravedlňoval...“ Venkovské prostředí, v němž se *Ivanov* pohybuje, je značně stereotypní a dá se říci –

infantilní. Podstatné jméno „nuda“ a sloveso „nudit se“ se ve hře skloňují a časují do úmoru, aniž by si kdokoli položil otázku, odkud se bere a proč je život tak šedivý. *Ivanov* se o to pokouší a zdá se, že ho ubíjí nesnesitelný rozpor mezi analytickou sebereflexí a ztrátou schopnosti doopravdy jednat. Od začátku do konce podstupuje zápas o osvobození své vůle a východisko, které nalezne, se ukáže být jediným možným řešením. Kousek *Ivanova* je nejspíš v každém z nás, a jakkoli ho lze zatracovat, nemůže zároveň nebudit sympatie. Člověk, který je schopen sebereflexe, je člověk, který si váží pojmu „svoboda“. Takový člověk nechce a neumí s životem koketovat. Není-li ovšem život jen tlach, který lze propít, či prohrát v kartách.

(rc)

John Millington Synge

HRDINA ZÁPADU

„Myslíte, že by takhle všichni mohli slavit rozeného blba?“

(...) *The Playboy of the Western World*, jak zní v originále název hry, bývá považován za „nepřeložitelný“ a je možné mluvit i o jeho „neinscenovatelnosti“, protože, jak poznamenal Nicholas Grene, při interpretaci je tu obzvlášť „obtížné nezdržat jeden aspekt na úkor druhého“, přičemž právě souběžná mnohost úhlů pohledu tvoří podstatu díla. Ondřej Sokol, který jako režisér získal renomé coby interpret Syngova novodobého, a proto drsnějšího nástupce Martina McDonagha, vsadil zpočátku trochu překvapivě na poetickou polohu. Mohl ho k tomu vést i vysoce stylizovaný překlad Martina Hilského, který sleduje hlavně municiozní práci se zpěvností a rytmem promluv. Sokolův obraz dávného irského mikrosvěta se tak nejdřív zdá až příliš malebný a úhledný – k dojmu, že sledujeme jen jakési barvotiskově idylické výjevy z poněkud výstředních, ale přece jen „starých dobrých časů“, přispívá i živá „irská“ kapela (skupina Shannon), která veškeré dění na jevišti provází. Postupně se ale ukazuje, že režisér dobře ví, s jakým dílem má tu čest: do básnivých replik nechává čím dál častěji pronikat

(sebe)ironii a do žertovných situací ostrými střihy dostává černý humor i zcela vážné tóny. Inscenace vrcholí přesně podaným fantasmagorickým balábile plným emocí, alkoholu i krve, jemuž se musíme smát, ale po němž následuje už jen vystřízlivění a zvláštní smutek. Lví podíl na zdařilém výsledném tvaru přísluší hercům, jejichž výkony by si zasloužily podrobnější referát. Představitel hlavní role **Jaroslav Plesl** má nezbytné charisma a bravurně zvládá vteřinové proměny z outsidersa ve frajera, šantaly v básníka a vykuleného mladíka v zralého muže. Silným protihráčem je mu nejen suverénní **Michal Pavlata**, který představuje jeho otce, ale i **Ivana Wojtylová**, jejíž vdova Quinová do večera nenápadně vnáší výrazný samostatný příběh. **Kateřina Lojdová** je jako Pegeen přesvědčivě temperamentní, bystrá a „jiná“, **Matěj Dadák** jako její nápadník Shawn smutně neohrabaný a zbabělý. **Vladimír Kratina** dokázal mimo jiné výborně zahrát alkoholika, aniž by se, jak je v kraji zvykem, uchýlil k laciným trikům. (...)

Terezie Pokorná: Kurážnej chlap je šperk a chluba světa, Respekt 1. 10. 2007

(...) **Jaroslav Plesl** jako Christy Mahon vystihl dobře chlestadkovský údiv svého hrdiny, jenž se v situaci pro něj příznivě čile zorientuje. (...) Co postrádá Mahon **Michala Pavlaty** na robustnosti, to dohání vitálností šejdíře, jenž bude pábit, chlastat a svádět holky ještě na smrtelném loži. (...)

Richard Erml, Reflex 27. 9. 2007

MILAN LUKEŠ

divadelní kritik, historik, překladatel a pedagog zemřel 22. září 2007.

V překladech Milana Lukeše Činoherní klub uvedl Pinterovy hry *Narozeniny*, *Návrat domů*, *Správce* a *Skleněný zvěřinec* Tennessee Williamse. Do časopisů *Divadlo*, *Svět a divadlo* a do *Divadelních novin* psal mimo jiné recenze inscenací Činoherního klubu.

„Už sám ten název, *Činoherní klub!* Kluby, jak známo, jsou institut charakteristicky konzervativní a anglosaský, jehož se však právě v Anglii (a později ve Spojených státech) zmocnila divadla progresivní, ba radikální, aby obešla cenzuru, hasiče a odbory. Ještě Ellen Stewartová, legenda amerického divadla, tři roky předstírala, že vede pouhé *Café La Mama*, než se roku 1964 prohlásila za *La Mama Experimental Theatre Club*. Dodnes ji slyším, jak koncem šedesátých let zahajuje každé představení ve svém divadle formulí „Welcome to La Mama, theatre devoted to the playwright“ – další pozoruhodná věc: i tento klasik amerického alternativního divadla si zakládal na tom, že slouží (alternativnímu) dramatu. Jinak v Čechách, kde se léta už, aspoň in theoria, hlásá emancipace divadla od literatury. Ve skutečnosti však si Zábradlí pěstilo svého Havla, *Činoherní klub* byl založen na Smočkovi, a Otomar Krejča si do *Divadla* za branou odvede Josefa Topola.

V českých poměrech, mezi divadly zaštitěnými národem, státem nebo aspoň městem, byla klubová skromnost hotová provokace: vyvolávala představu čehosi svobodného, co nelze nařídít, co je pouze věcí osobní volby a co není nadosmrti, a zároveň čehosi vybraného, takřka elitářského. Jako by členové tohoto klubu, ti na jevišti i ti v hledišti, předem prohlašovali svou pozici za skupinovou, menšinovou, tedy nebolševickou, a reklamovali si pro ni toleranci většiny.“

(Úryvek z textu Divadlo pojaté jako klub, in Činoherní klub 1965-2005)

H. Pinter: Narozeniny (r. J. Vostrý, 1967, P. Čepek, J. Třebická, J. Somr)

Činoherní klub uvádí:

Přehlídka amatérských divadelních souborů v roce 2007
se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

ING Kolektiv – DS Čtyřlístek Frýdek-Místek

THE BEST OF ING aneb IMPERIUM VRACÍ UHLO aj.

Pásmo humorných výstupů, skečů včetně jednoaktovky Imperium vrací uhlo.

Scénář a režie: **ING kolektiv** / Hrají: **Zdeněk Horníček, Petr Michna, Radomír Michna, Ivana Linzerová, Emil Kopčák, Marcel Kukuczka, Hynek Nekuža, Jana Horníčková a další.**

Neděle 25. listopadu 2007

*Vážený kulturní fajnšmekře,
těší nás, že jsi v přehršli kulturního braku, marasmu a konzumní dekadence zvolil cestu vedoucí ke světlu. Dovol, abychom se stali tvými životními průvodci a ING tvou životní filozofií. Na podzim roku 2001 se sešlo to nejlepší z nejlepšího a utvořilo společenství (ING Kolektiv), které se rozhodlo uvést do života to NĚCO, co mu dá smysl a směr – ING aneb Intelektuálně Nevyvážená Galasuperšou bourající veškeré představy o hranicích zábavy, dávající slovům legrace, parodie, humor či sranda zcela nový rozměr.*

Imperium vrací uhlo:

Píše se rok 2007. Před 6 měsíci oznámila skupina KARBON INVEST a vedení Ostravsko-karvinských dolů vyčerpání všech zásob uhlí v revíru. Tato zpráva byla velice nečekaná, neboť ji nepředcházely žádné varovné signály. Generální ředitel OKD vyzval bývalé i současné zaměstnance, aby se sjednotili a pomohli tuto tíživou situaci vyřešit. Důlní experti společně s odborníky Národní agentury pro vesmírné lety vypracovali sofistikovaný plán, jehož provořadým úkolem bylo vyslat do vesmíru kosmickou loď s živou posádkou ...

Doušky

- **Milan Riehs** převzal roli Jupitera v Molièrově hře *Amfitryon*.
- **Vlastimil Čaněk** v září hrál roli dědečka v *Rodinné slavnosti*.
- **Otmar Brancuzský** hraje od října starostu Matěje Rachotu ve Štolbově *Vodním družstvu*.
- 9. října slaví 70. narozeniny divadelní kritička **Helena Suchařipová**.
- 13. října se v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích hrají všechny hry McDonaghovy **Connemarské trilogie**: *Kráska z Leenane* (Jihočeské divadlo, r. Michal Lang), *Lebka z Connemary* (Švandovo divadlo, r. Martin Glaser) a *Osiřelý západ* (Činoherní klub, r. Ondřej Sokol).
- 22. října se s **Veronikou Žilkovou** vrací na jeviště Štechův *Deskový statek*.
- **Jiří Menzel** získal ocenění za celoživotní dílo na filmovém festivalu v izraelské Haifě. Francouzský institut v Praze v říjnu promítá jeho oblíbené francouzské filmy (*Carte blanche Jiřího Menzela*).
- **Cena Sazky a Divadelních novin** v kategorii alternativní divadlo byla udělena **René Levinskému** za divadelní hru *Harila*. „Činoherní klub uvádí:“ hru představil v podání Nejhodnějších medvídků 30. září.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz: **Hlavní město Praha**

Inscenace ČK jsou realizovány rovněž s podporou
Městské části Praha 1

Partneři Činoherního klubu

www.radiohortus.cz

Redakce Činoherního čtení: **Roman Císař, Petra Honsová a Radvan Pácl.**

Foto: **Pavel Kolský, Pavel Nesvadba, Miroslav Pokorný,**
archiv Divadla na korze, **Miloš Novotný, archiv ING.**

Grafická úprava: **Kateřina Skalníková a Martin Straka.**

g a l e r i e
s m e k á č k y

Ve Smečkách 24, 110 00 Praha 1

(vedle Činoherního klubu)

e-mail: galerie.smecky@ppas.cz

tel.: +420 222 210 268

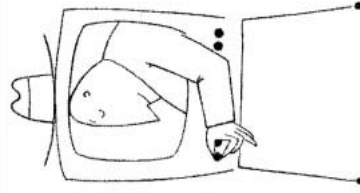
tel./fax: +420 222 210 272

Navštivte výstavu

Ivo Medek Kopaninský a Vladimír Fuka

„vyskladněno/vystaveno ... a zase naopak“

21. listopadu 2007 - 9. února 2008, úterý - sobota, 11.00 - 18.30 hodin

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, studenty a pro držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.